

گازوئیل ۳ نرخ
به تعویق افتاد

با توجه به برخی نگرانی‌ها در خصوص سه‌نرخ شدن گازوئیل، بر اساس تصمیم هیئت دولت، تمام نیاز مصرفی کامیون‌داران با نرخ‌های فعلی به‌طور کامل تأمین خواهد شد و فعلاً هیچ برنامه اجرایی به منظور اعمال سه‌نرخ برای گازوئیل در دستور کار قرار ندارد. به گزارش تسنیم، در پی دغدغه‌های مطرح‌شده از سوی رانندگان کامیون در خصوص مشکلات مربوط به بیمه و بازنشستگی، گفت‌وگوها و ریزنی‌های گسترده‌ای با هدف حمایت از این قشر زحمتکش انجام شد و دولت با جدیت در پی پاسخ‌گویی به مطالبات بحق آنها است. رئیس سازمان تأمین اجتماعی در راستای اجرای بند «خ» ماده ۲۸ برنامه هفتم توسعه، تعهد داده است که اقدامات لازم برای حمایت از رانندگان در زمینه بیمه را با حداکثر مساعدت و به‌صورت جدی پیگیری کند. این اقدام به بهبود دسترسی رانندگان به خدمات بیمه‌ای کمک شایانی خواهد کرد و بخش مهمی از نگرانی‌های آنان را کاهش می‌دهد. همچنین با توجه به برخی نگرانی‌ها در خصوص سه‌نرخ شدن گازوئیل، بر اساس تصمیم هیئت دولت، تمام نیاز مصرفی کامیون‌داران با نرخ‌های فعلی به‌طور کامل تأمین خواهد شد و فعلاً هیچ برنامه اجرایی به منظور اعمال سه‌نرخ برای گازوئیل در دستور کار قرار ندارد. از سوی دیگر و با هدف رفع نگرانی کامیون‌داران، با تصمیم شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، کاهش ماهانه ۵ درصدی سهمیه پایه سوخت فعلاً متوقف شده است. البته تخصیص گازوئیل مازاد تنها بر اساس پیمایش کامیون‌ها و مطابق با برنامه و باربرگ آنها صورت خواهد گرفت. این سیاست در راستای بهینه‌سازی توزیع سوخت و با هدف کاهش بسترهای قاچاق گازوئیل صورت گرفته که تأثیری بر هزینه سوخت و سهمیه مصرفی خودروها ندارد.

تاسیس بانک مشترک
ایران و عمان

ما با طرف عمانی در حال بررسی امکان ایجاد بانک و توسعه فعالیت‌های پولی مشترک هستیم که می‌تواند زمینه‌ساز تسویه مالی آسان‌تر و تبادلات پولی مستقیم شود و مذاکرات خوبی هم در این باره داشته‌ایم. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی در جریان سفر خود به عمان اظهار کرد: روند تجارت بین ایران و عمان به حوزه پولی و بانکی گره خورده است و برای همکاری‌های پولی و بانکی باید سازوکارهای تجاری را نیز بررسی کنیم. او گفت: تسهیل صدور ضمانت‌نامه‌های بانکی برای تجار ایرانی و عمانی در دستور کار قرار گرفت. همچنین یکی از مسائل بحث خط کشتیرانی بود که توافقات خوبی در این زمینه صورت گرفت. خط کشتیرانی از بندر چابهار به عمان راه‌اندازی شده است که گام مؤثری برای تسهیل تجارت و کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل خواهد بود. فرزین افزود: در مذاکراتی که انجام شده است، طرفین برای اختصاص فضایی ویژه مانند بندر اختصاصی جهت فعالیت‌های تجاری ایران به توافق اولیه رسیدند.

۱۸۰ مجوز سرمایه‌گذاری
در دو ماه

۱۸۰ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی در دو ماه صادر شد. به گزارش ایلنا، ابوالفضل کوده‌ئی، معاون وزیر اقتصاد و مدیرکل دفتر سرمایه‌گذاری خارجی سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران از رشد ۷ برابری صدور مجوز سرمایه‌گذاری خارجی در سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ خبر داد و گفت: به طوری که در دو ماهه نخست امسال نزدیک به ۱۸۰ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی صادر شده که رکورد بی‌سابقه‌ای در صدور مجوز سرمایه‌گذاری خارجی است. معاون وزیر اقتصاد در مورد اقدام دوم دولت چهاردهم برای افزایش جذب سرمایه‌گذاری خارجی، گفت: اقدام دوم ما، تهیه و احصای فرصت‌های سرمایه‌گذاری به معنای دقیق و بین‌المللی است که واجد شرایط فنی، مالی، اقتصادی و حقوقی باشد.

کتاب
اقتصاد

سایه ابرتورم بر سیاست‌ها

گفتارهایی درباره کتاب بازگشت تورم؛ درس‌هایی از تاریخ و توصیه‌های سیاسی
نوشته «مایکل هاینه» و «هانسیورگ هر» اقتصاددانان آلمانیرقیه ندایی
خبرنگار اقتصاد

این روزها رنگ و بوی تورم در تمامی اقتصاد دنیا احساس می‌شود و هر کشوری به گونه‌ای با تورم دست و پنجه نرم می‌کند. در اصل تورم برهم‌خوردن تعادل میان عرضه و تقاضا است. زمانی که تقاضا برای کالا و خدمات فراتر از ظرفیت تولید اقتصاد باشد، قیمت‌ها افزایش پیدا می‌کند.

این افزایش می‌تواند ناشی از چند عامل مهم باشد، نخست سیاست‌های انبساطی پولی دولت‌ها که با چاپ پول یا افزایش پایه پولی بدون پشتوانه تولید همراه است. دوم، کسری مزمن بودجه دولت‌ها، به‌ویژه در شرایطی که تأمین مالی از راه فروش اوراق یا استقراض نیست و صرفاً از بانک مرکزی تأمین می‌شود، فشار تورمی شدیدی ایجاد می‌کند.

اما تنها تورم دامن‌گیر اقتصادهای دنیا نیست و ابرتورم نیز نقش پررنگی در اقتصادها دارد. ابرتورم، مرحله‌ای فراتر از نرخ‌های متعارف تورم است. عموماً وقوع ابرتورم با چاپ گسترده پول بدون پشتوانه و فروپاشی اعتماد عمومی به سیاست‌های اقتصادی دولت‌ها همراه است. تجربه تاریخی آلمان دهه ۱۹۲۰، ژیمبابوئه و ونزوئلا نشان می‌دهد که ابرتورم اغلب پیامد بحران‌های سیاسی همانند جنگ یا فروپاشی حکومت‌ها، سقوط سیستم مالی، یا ناتوانی دولت‌ها در کنترل بدهی و کسری بودجه است.

در کتاب بازگشت تورم؛ درس‌هایی از تاریخ و توصیه‌های سیاسی تجربه‌های تاریخی از تورم در دهه‌های مختلف و علل آن بررسی شده است. کتاب بازگشت بازگشت تورم؛ درس‌هایی از تاریخ و توصیه‌های سیاسی نوشته دو اقتصاددان آلمانی، «مایکل هاینه» و «هانسیورگ هر»، به بررسی تورم و رکود در کشورهای صنعتی از دوره‌های مختلف می‌پردازد. این دو اقتصاددان آلمانی با تکیه به دیدگاه‌های کینزی، سیاست‌های پولی و مالی را برای کنترل بحران‌های تورمی را بررسی می‌کنند. بخش عمده‌ای از پژوهش‌های این دو اقتصاددان، در حوزه نظریه پولی، اقتصاد پولی و مالی، بازار کار و اقتصاد کلان، مورد توجه دانشگاهیان و سیاست‌گذاران بوده است.

اقتصاد آزمايشگاه ندارد

زهرا کریمی‌موغاری، مترجم کتاب دلیل اینکه به سراغ ترجمه این کتاب رفتم این است که در دانشگاه‌های ما متأسفانه اکثراً کتاب‌های تئوریک کلاسیک تدریس می‌شود؛ کتاب‌هایی که بیشترشان

مربوط به دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی هستند و کمتر به مسائل روز و بحران‌های اخیر اقتصادی می‌پردازند. پس از بحران مالی جهانی، اندیشه‌های اقتصاد کلان واقعاً زیر و رو شد، اما متأسفانه هنوز بسیاری از دانشجویان حتی در مقطع ارشد نمی‌دانند این بحران تا چه اندازه فضای نظری اقتصاد را متحول کرده است. علم اقتصاد کلان در حال گذار است، مکاتبی که از دهه ۱۹۸۰ بر اقتصاد جهان حاکم بودند حالا مورد چالش قرار گرفته‌اند و همه به دنبال الگوهای تازه، مخصوصاً مدلی که مزایای رویکردهای قبلی را حفظ و آسیب‌های جدید را کنترل کند، هستند. چیزی که کتاب را متمایز می‌کند نگاه جامع به تحولات اقتصاد کلان از منظر تاریخی و تجربی است. هم به علل و ریشه‌های تورم می‌پردازد و هم موضوع تورم منفی (Deflation) را که می‌تواند بسیار خطرناک‌تر از تورم باشد. زمانی که تورم منفی ایجاد شود، بانک مرکزی عملاً ابزار کارآمدی برای مقابله ندارد و نظام پولی تا حد زیادی از کار می‌افتد. انتشارات اسپرینگر، چاپ ۲۰۲۳ کتاب را منتشر کرده و نشر بازگانی هم زحمت انتشار فارسی را کشیده است. اقتصاد آزمايشگاه ندارد، آزمايشگاه ما تجربه کشورهای مختلف و سیاست‌های موفق و ناموفق است. کتاب نیز با این نگاه، تحلیلی تاریخی از بحران‌ها، کنترل یا رهاشدن موضوع تورم، و اثرات آن‌ها ارائه می‌دهد. سال‌ها تصور می‌شد تورم مسئله‌ای حل‌شده است، اما از اوایل دهه ۲۰۲۰ و به‌ویژه پس از جنگ اوکراین، بازگشت تورم به‌شدت کارشناسان و سیاست‌گذاران اروپا و آمریکا را نگران کرد. فصل اول کتاب از ابرتورم آلمان ۱۹۲۳ آغاز می‌شود و شرح می‌دهد که بی‌ثباتی شدید قیمتی چگونه می‌تواند پیامدهای سیاسی و اجتماعی جدی، مثل شکل‌گیری فاشیسم، داشته باشد.

کتاب درس‌های اقتصادی و سیاستی از تورم‌های بزرگ در آلمان، ایتالیا، انگلستان و آمریکا را بررسی می‌کند. به ابرتورم کشورهای پسا شوروی وارد نمی‌شود، چون دلایل‌شان ساختاری بوده است. نگاهی دقیق به واکنش بانک‌های مرکزی و سیاست‌های پولی و مالی در این کشورها دارد و سیاست‌های مزدی را به‌ویژه مورد توجه قرار می‌دهد؛ مخصوصاً اینکه چگونه سیاست‌های غلط دستمزد و یا مالی می‌تواند هزینه‌های سنگین و بحران‌های اجتماعی را تحمیل کند.

کتاب می‌تواند منبع بسیار خوبی برای درس‌های اقتصاد کلان و حتی دوره‌های تصمیم‌گیری سیاستی باشد، چون فراتر از نظریه، تجربه‌ها و اشتباهات سیاست‌گذاران را در معرض تحلیل می‌گذارد. برخلاف سنت رایج که مبانی نظری در فصل اول می‌آید، این کتاب در فصل هفتم تازه وارد نظریه می‌شود و تلاش می‌کند مسائل را با زبان ساده و برای همه، نه فقط اقتصاددانان، توضیح دهد.

برای مثال کتاب پس از توضیح ابرتورم آلمان اشاره

می‌کند که دولت آلمان پس از جنگ جهانی اول مجبور بود بین دو گزینه، یعنی شورش و انقلاب یا تورم یکی را انتخاب کند. همین تجربه به ما نشان می‌دهد چرا افزایش دستمزدها در شرایط خاص، اگر عرضه کمتر از تقاضا باشد، به‌شدت تورم‌زا می‌شود. کتاب تجربه دوره رفاه اروپا، سپس موج تورمی دهه ۱۹۷۰ و شکل‌گیری نئولیبرالیسم را به دقت تحلیل کرده و نشان می‌دهد چگونه سیاست‌های اقتصادی جهانی از دهه ۱۹۸۰ به این سو تغییر یافته‌اند.

کتاب فصل ویژه‌ای دارد درباره تورم منفی و رکود در بحران ۲۰۰۸ و دوران کرونا. معتقد است بانک مرکزی‌ها با پمپاژ پول با یک سیاست کاملاً کینزی موفق شدند جلوی رکود عمیق را بگیرند. این حجم عظیم پول واردشده اما تا زمانی که تقاضا کمتر از عرضه است تورم‌زا نشد، اما با شوک‌های جدید مثل جنگ اوکراین یا افزایش قیمت انرژی و غلات، دوباره تورم بازگشت. سیاست‌های موفق بر ترکیب افزایش بهره‌وری و هدف‌گذاری صحیح تورم تأکید داشته‌اند.

کتاب از اشتباهات گذشته سیاست‌گذاران درس می‌گیرد و راهبردهایی برای ایجاد هماهنگی میان اهداف کلان اقتصادی، به‌ویژه کنترل سطح عمومی قیمت‌ها، تضمین اشتغال بالا و ثبات ارائه می‌کند. تأکید دارد که ثبات پولی هسته اصلی کارکرد خوب نظام سرمایه‌داری است و اگر تورم یا تورم منفی از کنترل خارج شود، پیامدهای پایداري نخواهد داشت. در نهایت توصیه می‌کند بانک مرکزی همواره باید تورم را در سطح هدف‌گذاری‌شده نگه دارد و در میان‌مدت تورم باید پایین و با ثبات باشد، هرچند تحقق سایر اهداف اقتصادی هم اهمیت دارد.

این کتاب می‌تواند درسی عملی برای سیاست‌گذاران، دانشگاهیان و علاقه‌مندان اقتصاد باشد. واقعیتی که فراموش نمی‌کنیم این است که اگر پول و ثبات قیمت‌ها در اقتصاد از بین برود، دیگر نمی‌شود توقع داشت نظام سرمایه‌داری کارآمدی داشته باشیم. کنشگران اقتصادی زمانی به ثبات پول اعتماد می‌کنند که سیاست پولی معطوف به کنترل تورم و تضمین سایر اهداف کلان باشد؛ وگرنه نتیجه، بی‌ثباتی و تضعیف اعتماد عمومی است.

تورم منفی آسیب‌زاست

گیتی صادقیان، مترجم کتاب

هدف اصلی این کتاب بیشتر یک عبور اجمالی از وقایع تاریخی است؛ نویسندگان هم در ابتدای کتاب تأکید

می‌کنند که این اثر، صرفاً مروری است بر دوره‌های مهم اقتصادی، به‌ویژه دوره فعلی، یعنی بعد از بحران کرونا، و حتی پیش‌تر، بحران مالی سال ۲۰۰۸ که اقتصادها با مشکلات اساسی مواجه شدند و کرونا هم این چالش‌ها را تشدید کرد. بعد از آن هم شاهد جنگ اوکراین بودیم